

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000345

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-08-2025

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.12.2025 № 1618



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балашов Ігор Олександрович

2. Ihor O. Balashov

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2637-6941

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.08

Назва наукової спеціальності: Зоологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 03-10-2025

Спеціальність за освітою: 7.070405 Зоологія

Місце роботи здобувача: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416975

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 15, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.153.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416975

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 15, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416975

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 15, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.33, 34.33.15, 34.33.37

Тема дисертації:

1. Наземні молюски Східноєвропейської рівнини та Кримських гір: систематика, еволюція, фауногенез
2. Terrestrial molluscs of the East European Plain and Crimean Mountains: systematics, evolution, faunogenesis

Реферат:

1. У дисертації представлені результати комплексного вивчення таксономічного різноманіття, поширення та еволюції наземних молюсків Східноєвропейської рівнини та Кримських гір, на основі чого реконструйовані основні джерела та напрямки формування наземної малакофауни цієї території, створена концепція її походження. Встановлено, що наземна малакофауна Східноєвропейської рівнини позбавлена ендемізму та утворилася в ході інтер- та постгліacialних міграцій за 5 напрямками з заходу та півдня, причому поява антропогенного фактору сприяла подальшому розселенню наземних молюсків за тими ж напрямками, продовжуючи природні тенденції.

2. The dissertation presents the results of a comprehensive study on the taxonomic diversity, distribution, and evolution of terrestrial mollusks of the East European Plain and the Crimean Mountains. Based on these findings, the main sources and directions of the formation of the terrestrial malacofauna in this region have been

reconstructed, leading to the development of a concept of its origin. It has been established that the terrestrial malacofauna of the East European Plain lacks endemism and was formed through interglacial and postglacial migrations along five routes from the west and south. Moreover, the emergence of anthropogenic factors facilitated the further dispersal of terrestrial mollusks along the same routes, continuing natural trends.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Balashov I., Neiber M., Hausdorf B. 2021 (2020). Phylogeny, species delimitation and population structure of the steppe inhabiting land snail genus *Helicopsis* (Gastropoda: Geomitridae) in Eastern Europe. *Zoological Journal of the Linnean Society*. 193 (3): 1108–1125.
- 2. Korábek O., Balashov I., Neiber M., Walther F., Hausdorf B. 2023. The Caucasus is neither a cradle nor a museum of diversity of the land snail genus *Helix* (Gastropoda, Stylommatophora, Helicidae), while Crimea is home to an ancient lineage. *Zoosystematics and Evolution*. 99 (2): 535–543.
- 3. Korábek O., Juříčková L., Balashov I., Petrusek A. 2018. The contribution of ancient and modern anthropogenic introductions to the colonization of Europe by the land snail *Helix lucorum* Linnaeus, 1758 (Helicidae). *Contributions to Zoology*. 87 (2): 61–74.
- 4. Balashov I. 2021 (2020). An inventory of molluscs recorded from mid-Cretaceous Burmese amber, with the description of a land snail, *Euthema annae* sp. nov. (Caenogastropoda, Cyclophoroidea, Diplommatinidae). *Cretaceous Research*. 118 (104676): 1–7.
- 5. Balashov I. 2021. The first records of mollusks from mid-Cretaceous Hkamti amber (Myanmar), with the description of a land snail, *Euthema myanmarica* n. sp. (Caenogastropoda, Cyclophoroidea, Diplommatinidae). *Journal of Paleontology*. 95 (5): 994–1003.
- 6. Balashov I., Neiber M., Bogon K., Hausdorf B. 2019. On the identity of “*Pupilla bigranata*” populations from Germany and Ukraine (Gastropoda: Pupillidae). *Archiv für Molluskenkunde*. 148 (1): 1–7.
- 7. Balashov I., Kramarenko S., Shyriaieva D., Vasyliuk O. 2018. Invasion of a Crimean land snail *Brephulopsis cylindrica* into protected relict steppic hilltops (tovtrs) in Western Ukraine: a threat to native biodiversity? *Journal of Conchology*. 43 (1): 59–69.
- 8. Balashov I. 2014. *Taurinellushka babugana* gen. nov., sp. nov. (Stylommatophora: Pristilomatinae) from the Crimean Mountains (Ukraine) and revision of Crimean Mediterranean (Oxychilinae). *Journal of Conchology*. 41 (5): 575–584.
- 9. Balashov I., Gural-Sverlova N. 2012. An annotated checklist of the terrestrial molluscs of Ukraine. *Journal of Conchology*. 41 (1): 91–109.
- 10. Balashov I. 2012. *Selenochlamys ysbryda* in the Crimean Mountains, Ukraine: first record from its native range? *Journal of Conchology*. 41 (2): 141–144.
- 11. Balashov I., Griffiths O. 2015. Two new species of minute land snails from Madagascar: *Boucardicus monchenkoi* sp. nov. and *B. ambindaensis* sp. nov. (Caenogastropoda: Cyclophoridae). *Zootaxa*. 4052 (2): 237–240.
- 12. Balashov I., Markova A. 2023. Expansion of the invasive Balkan slug *Tandonia kusceri* (Stylommatophora: Milacidae): A new frontier in Northern Ukraine and other new records. *Folia Malacologica*. 31 (1): 24–31.
- 13. Balashov I., Markova A. 2023. A further northward expansion of the invasive land snails *Monacha cartusiana* and *M. fruticola* (Stylommatophora: Hygromiidae) in Eastern Europe. *Folia Malacologica*. 31 (1): 32–42.

- 14. Balashov I., Levenets T., Markova A., Kramarenko A., Kramarenko S. 2023. Land snail *Sphyradium doliolum* (Stylommatophora, Orculidae) in Ukraine and Moldova: distribution, habitats, variability and origin. *Zoodiversity*. 57 (1): 29–40.
- 15. Balashov I., Khomenko A., Kovalov V., Harbar O. 2018. Fast recent expansion of the Spanish slug (Gastropoda, Stylommatophora, Arionidae) across Ukraine. *Vestnik Zoologii*. 52 (6): 451–456.
- 16. Balashov I., Vasyliuk O., Shyriaieva D., Shvydka Z., Oskyrko O., Marushchak O., Stetsun H., Bezsmertna O., Babytskij A., Kostyushyn V. 2018. Terrestrial molluscs in the dry grasslands of the Dnipro Upland (Central Ukraine): new records, rare species and conservation potential. *Vestnik Zoologii*. 52 (1): 3–13.
- 17. Balashov I., Yarotskaya M., Filatova J., Starichenko I., Kovalov V. 2017. Terrestrial molluscs of the Tsyrypyriyat area in Volyn (Northern Ukraine): the first findings of the threatened snail *Vertigo moulinsiana* in mainland Ukraine // *Vestnik Zoologii*. 51 (3): 251–258.
- 18. Balashov I. 2012. Terrestrial mollusks (Gastropoda) of the Slovechansko-Ovrutsky Ridge (Zhytomyr region, Northern Ukraine). *Vestnik Zoologii*. 46 (6): 491–497.
- 19. Kovtun O.A., Vargovitsh R.S., Son M.O., Balashov I.A. 2017. Invasive land snail *Oxychilus translucidus* (Stylommatophora, Zonitidae) in the Catacombs of Odesa (Ukraine). *Vestnik Zoologii*. 51 (4): 353–354.
- 20. Domokos T., Deli T., Varga A., Flaviu-Crisan H., Balashov I., Gheoca V., Biatov A., Szappanos B., Páll-Gergely B. 2018. Distribution of *Drobacia banatica* (Rossmassler, 1838) over time and space (Gastropoda: Stylommatophora: Helicidae). *Brukenthal Acta Musei*. 13 (3): 459–484.
- 21. Балашов І. 2016. Фауна України. Том 29. Молюски. Вип. 5. Стебельчатооки (Stylommatophora). Київ: Наукова думка. 592 с.
- 22. Балашов І. 2016. Охорона наземних молюсків України. Київ: Інститут зоології НАН України. 272 с.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0109U001207, 0114U000100, 0119U000007, 0124U000086

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Житова Олена Петрівна

2. Olena P. Zhytova

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.25

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2572-4163

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Капрусь Ігор Ярославович

2. Ihor Y. Kaprus

Кваліфікація: д.б.н., професор, 03.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3163-4482

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 55972164800; Web of Science Researcher ID: DVU-9748-2022;
https://scholar.google.com.ua/citations?user=im5M_KoAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Уваєва Олена Іванівна

2. Olena I. Uvaieva

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.17

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1894-0386

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Харченко Віталій Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Харченко Віталій Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Куцоконь Ю.К.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна